

La reinterpretació de Julio Antonio

Amb motiu del 75è aniversari de la Segona República, que va permetre l'exposició pública i el posterior reconeixement de l'ara popular monument dels despulats de l'escultor Julio Antonio, el Museu d'Art Modern de Tarragona (MAMT) ha reinterpretat el seu fons permanent d'obres de l'autor de Móra d'Ebre per donar-lo a conèixer a través d'una mostra més didàctica.

El llegat de Julio Antonio, gran renovador de l'escultura de bronze nascut a Móra d'Ebre el 1889 i especialment conegut a Tarragona per ser l'autor del *Monument als Herois de 1811*, que s'alça a l'equador de la Rambla Nova, és la principal senya d'identitat del Museu d'Art Modern de Tarragona (MAMT), creat per la Diputació l'any 1976 per promoure l'estudi i el coneixement de l'art modern i contemporani i per conservar i mostrar un patrimoni artístic que abraça sobretot la pintura i l'escultura, però, també, el grafit i altres vessants expressius i la fotografia "en quatre dimensions": documental, històrica, noves tendències i aplicacions en el marc de la creació contemporània. La memòria plàstica

de diversos artistes del canvi del segle XIX al XX, d'alguns com el mateix Julio Antonio, fortament vinculats a la Generació literària del 98, i de tota la centúria passada, ha trobat cabuda en aquest edifici situat a la part alta de Tarragona, fruit de la unió de tres cases del segle XVIII i rehabilitat per l'arquitecte Jaume Mutlló fa setze anys.

El nodrit i significatiu fons d'obres de l'escultor morenc Julio Antonio, que el museu va rebre l'any 1968, no només ha ocupat gran part de la personalitat del centre des de la seva creació. També "és el que ens dona més projecció i capacitat de relació amb museus importants d'arreu de l'estat", apunta la directora Rosa Ricomà. Museus com el Reina Sofía de Madrid o el

de Belles Arts de Còrdova inclouen obres de l'escultor morenc, el tribut al qual continua marcant bona part de l'activitat museística actual al MAMT. Així, el museu tarragoní ha estrenat enguany "Bronze Nu. Julio Antonio. Una vida d'escultor", una proposta que mostra diverses facetes del treball de Julio Antonio, amb cartes, esbossos, maquetes i dibuixos complementats amb dades biogràfiques i històriques, utilitzant una museografia renovada, molt més didàctica, que apropa especialment el visitant al coneixement del *Monument dels Herois de 1811*. Aquesta escultura, realitzada el 1911, no va ser instal·lada en la via pública fins al 1931, amb motiu de la Segona República. És formada per tres figures nues, una de femenina (una Venus mediterrània que simbolitza Tàrraco) i dues de masculines, amb la pretensió d'homenatjar els defensors del setge de Tarragona per les tropes napoleòniques, i va patir la incomprensió de la ciutadania i les autoritats municipals. Durant nou anys va romandre amagada al museu arqueològic, en un lloc on no pogué ferir la vista dels ciutadans. La major sensibilitat republicana va rescatar una de les obres cabdals de Julio Antonio, i per això el MAMT ha aprofitat el 75è aniversari de la República per replantejar-se el tractament de la publicitat de les obres de l'escultor. El

museu, però, no és un monogràfic sobre Julio Antonio. Els escultors Salvador Martorell i els seus cànons grecs i romans sobre marbre i pedra, Santiago Costa i la seva visió de l'esportista, Francesc Anglès i el seu homenatge a Julio Antonio amb benes d'escaiola, les ceràmiques de Ramon Carreté i les figures humanes de Lluís Saumells; així com les pintures de Josep Sancho i José Nogué, o idees originals com un expositor de revistes d'Àngel Pomerol completen el fons permanent del museu.

Aquestes mostres es poden visitar de dimarts a divendres de 10 h del matí a 8 h del vespre, dissabtes de 10 a 15 h i de 17 a 20 h, i diumenges i festius de les 11 h del matí fins a les 2 h del migdia. Un cop dins al museu, però, val la pena fer un cop d'ull també a les exposicions temporals. El museu, segons explica Ricomà, acostuma a organitzar-ne unes quatre cada any, i en el 2006 n'ha programat una de recuperació historiogràfica, per Santa Tecla, sobre el pintor Josep Icart, que va morir l'any 1985. Aquests dies, però, el plat fort ha estat "La memòria de l'efímer", de Pep Escoda, les fotografies del qual han "reescenificat" a la seu del museu les creacions exposades en la mostra Cadàver&grafit, que s'havia fet l'any passat al Port. Les obres d'aquesta exposició, pel seu caràcter de grafit, havien de desaparèixer, però el gest d'Escoda les ha mantingudes en la memòria col·lectiva. L'altra exposició temporal que el MAMT va cloure aquesta setmana passada va ser "De

Les obres guanyadores de la Biennial: Kribi Herai, en pintura, i Javier Muro, en escultura.

cos absent i altres restes orgàniques", d'Ester Ferrando, amb llums, formes i textures que porten a reflexionar sobre objectes quotidians com les banyeres.

La Biennial. A partir de dijous que ve, però, i sense fugir de la diversitat, les sales d'exposició temporal es dedicaran exclusivament a les obres presentades a la Biennial d'Art 2006, un concurs de pintura i escultura adreçat a artistes de tot l'estat i de tècnica i tema lliure, que la Diputació de Tarragona convoca cada dos anys des del 1943. En aquesta ocasió, s'atorguen el 35è premi Tapiró de pintura i el 33è premi Julio Antonio d'escultura. L'exposició serà oberta fins al 27 d'agost. Només cal observar l'entitat de les obres guanyadores d'edicions anteriors, també exposades en el museu, per intuir la magnitud del certamen i la qualitat dels treballs que hi concorren. Una escultura impossible de filferro i vidre desencadena tota la curiositat del vi-

sitant, però és només un exemple, i a partir del 6 de juliol el resultat de la nova convocatòria serà una realitat tan expressiva i innovadora com ho ha estat gairebé sempre. Els premis tenen una dotació en metàl·lic de 6.000 euros per a cadascuna de les dues especialitats, així com la realització d'una exposició per a l'autor guanyador en el termini de dos anys després de la concessió del premi.

I no només del sector professional viu el MAMT, ja que, per facilitar l'apropament a l'art a un ampli sector de públic, sobretot l'infantil i juvenil, ofereix als centres d'ensenyament, mitjançant el seu servei pedagògic, la possibilitat de fer visites guiades per a grups d'escolars, a partir dels tres anys. Aquest servei amplia anualment la seva oferta per involucrar la comunitat docent en el coneixement de l'art modern i contemporani.

Òscar Meseguer